

Bruksela, 15 maja 2020 r.
REV1 – zastępuje zawiadomienie
z dnia 23 stycznia 2018 r.

ZAWIADOMIENIE DLA ZAINTERESOWANYCH STRON

WYSTĄPIENIE ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA Z UE A PRZEPISY UE W DZIEDZINIE WPROWADZANIA DO OBROTU MATERIAŁU SIEWNEGO I INNEGO MATERIAŁU ROZMNOŻENIOWEGO ROŚLIN

Dnia 1 lutego 2020 r. Zjednoczone Królestwo wystąpiło z Unii Europejskiej i stało się „państwem trzecim”¹. Umowa o wystąpieniu² określa okres przejściowy, który kończy się dnia 31 grudnia 2020 r.³ Do tego czasu prawo Unii stosuje się w całości do Zjednoczonego Królestwa i na jego terytorium⁴.

W okresie przejściowym UE i Zjednoczone Królestwo będą prowadziły negocjacje w sprawie porozumienia dotyczącego nowego partnerstwa, przewidującego w szczególności strefę wolnego handlu. Nie jest jednak pewne, czy takie porozumienie zostanie zawarte i czy wejdzie w życie z końcem okresu przejściowego. W każdym razie skutkiem takiego porozumienia byłyby stosunki, które z punktu widzenia warunków dostępu do rynku znacznie różniłyby się od udziału Zjednoczonego Królestwa w rynku wewnętrznym⁵, w unii celnej UE oraz w obszarze podatku VAT i podatku akcyzowego.

Dlatego też wszystkim zainteresowanym stronom, a w szczególności podmiotom gospodarczym, przypomina się o sytuacji prawnej mającej zastosowanie po zakończeniu okresu przejściowego (część A poniżej). W niniejszym zawiadomieniu wyjaśniono również pewne istotne postanowienia dotyczące wystąpienia zawarte w umowie

¹ Państwo trzecie to państwo niebędące członkiem UE.

² Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, Dz.U. L 29 z 31.1.2020, s. 7 („umowa o wystąpieniu”).

³ Okres przejściowy może, przed dniem 1 lipca 2020 r., zostać jednorazowo przedłużony o rok lub dwa lata (art. 132 ust. 1 umowy o wystąpieniu). Rząd Zjednoczonego Królestwa jak dotąd wykluczał takie przedłużenie.

⁴ Z zastrzeżeniem niektórych wyjątków przewidzianych w art. 127 umowy o wystąpieniu, z których żaden nie jest istotny w kontekście niniejszego zawiadomienia.

⁵ W szczególności umowa o wolnym handlu nie przewiduje takich zasad rynku wewnętrznego (w obszarze towarów i usług), jak zasada wzajemnego uznawania, zasada kraju pochodzenia i harmonizacja. Umowa o wolnym handlu nie znosi również formalności celnych i kontroli celnych, w tym formalności dotyczących pochodzenia towarów i materiałów użytych do ich wytworzenia, ani zakazów i ograniczeń przywózowych i wywózowych.

o wystąpieniu (część B poniżej), a także przepisy mające zastosowanie w Irlandii Północnej po zakończeniu okresu przejściowego (część C poniżej).

Porady dla zainteresowanych stron:

Aby zaradzić skutkom opisanym w niniejszym zawiadomieniu, zainteresowane strony powinny przede wszystkim podjąć następujące działania:

Hodowcy muszą dopilnować, aby wpisy do wspólnego katalogu zostały zatwierdzone przez państwo członkowskie UE, tak by odmiany mogły być wprowadzane do obrotu w UE po zakończeniu okresu przejściowego. Zainteresowane strony muszą zatem w odpowiednim czasie przed tym dniem przedłożyć właściwe wnioski odpowiedzialnemu organowi urzędowemu państwa członkowskiego UE, aby zapewnić – również z odpowiednim wyprzedzeniem – wpisanie tych odmian do odpowiednich katalogów krajowych i ich włączenie do odpowiednich wspólnych katalogów.

Hodowcy muszą dopilnować, aby odmiany materiału rozmnożeniowego roślin sadowniczych, które są obecnie włączone wyłącznie do rejestru Zjednoczonego Królestwa, zostały zatwierdzone przez państwo członkowskie UE, lub by odmiany materiału rozmnożeniowego roślin ozdobnych, które są obecnie włączone wyłącznie do wykazu prowadzonego przez dostawcę w Zjednoczonym Królestwie, zostały zatwierdzone przez dostawcę w jednym z państw członkowskich UE, tak by materiał ten mógł być wprowadzany do obrotu w UE po zakończeniu okresu przejściowego. Zainteresowane strony muszą zatem w odpowiednim czasie przedłożyć właściwe wnioski odpowiedzialnemu organowi urzędowemu lub dostawcy w państwie członkowskim UE, aby zapewnić włączenie tych odmian lub materiału – również z odpowiednim wyprzedzeniem, przed zakończeniem okresu przejściowego – do rejestru krajowego lub wykazu prowadzonego przez dostawcę.

Dystrybutorzy materiału rozmnożeniowego roślin ze Zjednoczonego Królestwa muszą uwzględniać unijne ograniczenia przywozowe.

Uwaga:

Niniejsze zawiadomienie nie odnosi się do przepisów UE dotyczących:

- zdrowia roślin (przepisów fitosanitarnych);
- ochrony praw własności intelektualnej związanych z odmianami roślin; oraz
- organizmów zmodyfikowanych genetycznie.

W odniesieniu do tych kwestii inne zawiadomienia są w przygotowaniu lub zostały opublikowane⁶.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_pl

A. SYTUACJA PRAWNA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU PRZEJŚCIOWEGO

Po zakończeniu okresu przejściowego przepisy UE w dziedzinie materiału siewnego i innego materiału rozmnożeniowego roślin⁷ (zwane dalej „prawodawstwem UE w dziedzinie materiału rozmnożeniowego roślin”) nie będą już miały zastosowania do Zjednoczonego Królestwa⁸. Wiąże się to w szczególności z następującymi konsekwencjami:

1. WSPÓLNE KATALOGI

Zgodnie z prawodawstwem UE w dziedzinie materiału rozmnożeniowego roślin odmiany materiału siewnego roślin pastewnych, materiału siewnego zbóż, materiału siewnego buraków, materiału siewnego warzyw, materiału rozmnożeniowego warzyw, sadzeniaków ziemniaka oraz materiału siewnego roślin oleistych i włóknistych (gatunki roślin rolniczych i warzyw) muszą zostać zbadane i zatwierdzone przez co najmniej jedno państwo członkowskie oraz wymienione we wspólnych katalogach dyrektywy 2002/53/WE lub dyrektywy 2002/55/WE, aby mogły być wprowadzane do obrotu w całej Unii.

Odmiany, które zostały włączone do wspólnych katalogów jedynie przez Zjednoczone Królestwo, nie mogą być nadal wprowadzane do obrotu w UE po zakończeniu okresu przejściowego.

2. REJESTRY KRAJOWE, KRAJOWE WYKAZY PROWADZONE PRZEZ DOSTAWCÓW

Zgodnie z prawodawstwem UE w dziedzinie materiału rozmnożeniowego roślin odmiany materiału rozmnożeniowego winorośli i materiału rozmnożeniowego roślin sadowniczych mogą być wprowadzane do obrotu w całej Unii tylko wtedy, gdy zostały uwzględnione w rejestrze krajowym jednego z państw członkowskich lub – w przypadku dyrektywy 98/56/WE w sprawie materiału rozmnożeniowego roślin ozdobnych – przynajmniej w wykazie prowadzonym przez dostawcę z państwa członkowskiego UE.

Zgodnie z dyrektywą 1999/105/WE leśny materiał rozmnożeniowy może być wprowadzany do obrotu w całej Unii tylko wtedy, gdy materiał elitarny został uwzględniony w rejestrze krajowym jednego z państw członkowskich.

Odmiany, które zostały włączone wyłącznie do rejestru Zjednoczonego Królestwa lub są ujęte jedynie w wykazie prowadzonym przez dostawcę w Zjednoczonym Królestwie, nie mogą być nadal wprowadzane do obrotu w UE po zakończeniu okresu przejściowego.

⁷ Zob. załącznik.

⁸ W odniesieniu do stosowania prawodawstwa UE w dziedzinie materiału rozmnożeniowego roślin do Irlandii Północnej – zob. część C niniejszego zawiadomienia.

3. WYNIKI BADAŃ

Art. 7 ust.1 dyrektyw 2002/53/WE i 2002/55/WE zawiera wymóg, aby zatwierdzanie odmiany we wspólnych katalogach lub w rejestrze krajowym było oparte na wyniku badania urzędowego przeprowadzonego przez właściwy organ państwa członkowskiego UE. Po zakończeniu okresu przejściowego, w odniesieniu do odmiany, która ma zostać włączona do wspólnych katalogów lub rejestru krajowego, wyniki badań muszą pochodzić z badań przeprowadzonych w państwie członkowskim UE.

Hodowcy muszą również pamiętać, że oprócz badań DUS (badanie odrębności, wyrównania i trwałości), w przypadku którego wszystkie państwa członkowskie stosują te same wymogi, niektóre odmiany będą również wymagać dodatkowych badań VCU (wartość gospodarcza lub użytkowa), ze względu na fakt, że wymogi niektórych państw członkowskich mogą się różnić od wymogów Zjednoczonego Królestwa. Hodowcy muszą zatem dopilnować, by uzyskać wszelkie sprawozdania z badań pochodzące ze Zjednoczonego Królestwa przed zakończeniem okresu przejściowego i wpisać je do katalogu krajowego jednego z państw członkowskich UE.

4. PRZYWÓZ

Zgodnie z prawodawstwem UE w dziedzinie materiału rozmnożeniowego roślin nie zezwala się na przywóz do UE materiału siewnego i innego materiału rozmnożeniowego roślin z państw trzecich, o ile dane państwo trzecie nie jest „uwzględnione w wykazie” przez UE zgodnie z prawodawstwem UE w dziedzinie materiału rozmnożeniowego roślin.

B. ODPOWIEDNIE POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE WYSTĄPIENIA ZAWARTE W UMOWIE O WYSTĄPIENIU

Art. 41 ust. 1 umowy o wystąpieniu stanowi, że istniejący i możliwy do indywidualnego zidentyfikowania towar, który został legalnie wprowadzony do obrotu w UE lub w Zjednoczonym Królestwie przed zakończeniem okresu przejściowego, może być nadal udostępniany na rynku Unii lub Zjednoczonego Królestwa oraz być przedmiotem obrotu między tymi dwoma rynkami, zanim dotrze do użytkownika końcowego.

Na podmiocie gospodarczym, który powołuje się na to postanowienie, spoczywa ciężar wykazania, na podstawie wszelkich odpowiednich dokumentów, że towar został wprowadzony do obrotu w UE lub Zjednoczonym Królestwie przed zakończeniem okresu przejściowego⁹.

Do celów tego postanowienia „wprowadzenie do obrotu” oznacza pierwszą dostawę towaru na rynek w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub wykorzystania w ramach działalności handlowej, za opłatą lub nieodpłatnie¹⁰. „Dostawa towaru na rynek w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub wykorzystania” oznacza, że „istniejący i możliwy do indywidualnego zidentyfikowania towar, po zakończeniu etapu produkcji, jest

⁹ Art. 42 umowy o wystąpieniu.

¹⁰ Art. 40 lit. a) i b) umowy o wystąpieniu.

przedmiotem pisemnej lub ustnej umowy między co najmniej dwiema osobami prawnymi lub fizycznymi dotyczącej przeniesienia własności, dowolnych innych praw rzeczowych lub posiadania w odniesieniu do tego towaru, bądź towar ten jest przedmiotem oferty złożonej osobie prawnej lub fizycznej lub osobom prawnym lub fizycznym w celu zawarcia takiej umowy”¹¹.

Przykład: Egzemplarz rośliny należącej do odmiany roślin włączonej do rejestru Zjednoczonego Królestwa, sprzedany przez producenta ze Zjednoczonego Królestwa dystrybutorowi ze Zjednoczonego Królestwa przed zakończeniem okresu przejściowego, może być nadal przywożony do UE na podstawie rejestracji w Zjednoczonym Królestwie.

Nie stoi to na przeszkodzie kontrolom fitosanitarnym, które mogą mieć zastosowanie do przywozu po zakończeniu okresu przejściowego.

C. PRZEPISY MAJĄCE ZASTOSOWANIE W IRLANDII PÓLNOCNEJ PO ZAKOŃCZENIU OKRESU PRZEJŚCIOWEGO

Po zakończeniu okresu przejściowego stosuje się Protokół w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej („protokół IE/NI”)¹². Protokół IE/NI, którego początkowy okres stosowania wynosi 4 lata po zakończeniu okresu przejściowego, podlega okresowemu zatwierdzaniu przez Zgromadzenie Ustawodawcze Irlandii Północnej¹³.

Zgodnie z protokołem IE/NI pewne przepisy prawa UE mają zastosowanie również do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej. Ponadto UE i Zjednoczone Królestwo uzgodniły w protokole IE/NI, że w zakresie, w jakim przepisy UE mają zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej, Irlandia Północna jest traktowana jak państwo członkowskie¹⁴.

Protokół IE/NI przewiduje, że prawodawstwo UE w dziedzinie materiału rozmnożeniowego roślin ma zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie w odniesieniu do Irlandii Północnej¹⁵.

Oznacza to, że odniesienia do UE w częściach A i B niniejszego zawiadomienia należy rozumieć jako odniesienia obejmujące Irlandię Północną, podczas gdy odniesienia do Zjednoczonego Królestwa należy rozumieć jako odniesienia dotyczące wyłącznie Wielkiej Brytanii.

W szczególności oznacza to między innymi, że:

¹¹ Art. 40 lit. c) umowy o wystąpieniu.

¹² Art. 185 umowy o wystąpieniu.

¹³ Art. 18 protokołu IE/NI.

¹⁴ Art. 7 ust. 1 umowy o wystąpieniu w związku z art. 13 ust. 1 protokołu IE/NI.

¹⁵ Art. 5 ust. 4 protokołu IE/NI i sekcja 42 załącznika 2 do tego protokołu. Komisja proponuje wymienienie dyrektyw 66/401/EWG, 98/56/WE i 2008/72/WE w sekcji 42 załącznika 2 do protokołu IE/NI (art. 164 ust. 5 lit. d) umowy o wystąpieniu).

- materiał rozmnożeniowy roślin wprowadzany do obrotu w Irlandii Północnej musi być zgodny z prawodawstwem UE w dziedzinie materiału rozmnożeniowego roślin;
- materiał rozmnożeniowy roślin pochodzący z Irlandii Północnej i wysyłany do UE nie stanowi przywożonego materiału rozmnożeniowego roślin;
- wysyłanie materiału rozmnożeniowego roślin z Wielkiej Brytanii do Irlandii Północnej stanowi przywóz zgodnie z prawodawstwem UE w dziedzinie materiału rozmnożeniowego roślin (zob. powyżej, sekcja A);
- żadne „uwzględnienie w wykazie” Zjednoczonego Królestwa (zob. powyżej, sekcja A) nie obejmuje Irlandii Północnej.

W protokole IE/NI wykluczono jednak możliwość, aby Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do Irlandii Północnej:

- uczestniczyło w podejmowaniu i formułowaniu decyzji dotyczących Unii¹⁶;
- wszczynało procedury sprzeciwu, procedury ochronne czy procedury arbitrażowe, o ile takie procedury dotyczą przepisów, norm, ocen, rejestracji, świadectw, homologacji lub zezwoleń wydanych lub przeprowadzonych przez państwa członkowskie UE;¹⁷
- pełniło rolę wiodącego organu ds. procedur oceny, badań i zezwoleń¹⁸;
- powoływało się na zasadę kraju pochodzenia lub wzajemnego uznawania w odniesieniu do produktów wprowadzanych legalnie do obrotu w Irlandii Północnej¹⁹.

W szczególności oznacza to między innymi, że:

- Włączenie materiału rozmnożeniowego roślin do rejestru krajowego Zjednoczonego Królestwa lub do wykazu prowadzonego przez dostawcę w Zjednoczonym Królestwie zgodnie z prawodawstwem UE w dziedzinie materiału rozmnożeniowego roślin umożliwia wprowadzanie do obrotu materiału rozmnożeniowego roślin wyłącznie w Irlandii Północnej. Włączenie materiału rozmnożeniowego roślin do rejestru krajowego Zjednoczonego Królestwa lub do wykazu prowadzonego przez dostawcę w Zjednoczonym Królestwie nie pozwala na wprowadzanie do obrotu w UE materiału rozmnożeniowego roślin²⁰.

¹⁶ W przypadkach gdy konieczna jest wymiana informacji lub wzajemne konsultacje, zajmie się tym wspólna konsultacyjna grupa robocza powołana w art. 15 protokołu IE/NI.

¹⁷ Art. 7 ust. 3 akapit piąty protokołu IE/NI.

¹⁸ Art. 13 ust. 6 protokołu IE/NI.

¹⁹ Art. 7 ust. 3 akapit pierwszy protokołu IE/NI.

²⁰ Art. 7 ust. 3 akapit czwarty protokołu IE/NI.

- Włączenie materiału rozmnożeniowego roślin do rejestru krajowego państwa członkowskiego UE lub do wykazu prowadzonego przez dostawcę z UE umożliwia wprowadzanie do obrotu materiału rozmnożeniowego roślin w Irlandii Północnej.
- Wspólne katalogi ustanowione na mocy dyrektyw 2002/53/WE i 2002/55/WE nie mogą obejmować odmian materiału siewnego hodowanych lub badanych w Irlandii Północnej i zgłoszonych przez Zjednoczone Królestwo.

Ogólne informacje dotyczące prawodawstwa Unii mającego zastosowanie do materiału siewnego i innego materiału rozmnożeniowego roślin zawiera strona internetowa Komisji dotycząca przepisów UE w sprawie materiału rozmnożeniowego roślin (https://ec.europa.eu/food/plant/plant_propagation_material_en). W razie potrzeby na stronie tej będą zamieszczane dodatkowe informacje.

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności

Załącznik: Przepisy UE w dziedzinie materiału rozmnożeniowego roślin polowych

- dyrektywa Rady 66/401/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin pastewnych²¹;
- dyrektywa Rady 66/402/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin zbożowych²²;
- dyrektywa Rady 68/193/EWG z dnia 9 kwietnia 1968 r. w sprawie wprowadzania do obrotu materiału do wegetatywnego rozmnażania winorośli²³;
- dyrektywa Rady 98/56/WE z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin ozdobnych²⁴;
- dyrektywa Rady 1999/105/WE z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie obrotu leśnym materiałem rozmnożeniowym²⁵;
- dyrektywa Rady 2002/53/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie Wspólnego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych²⁶;
- dyrektywa Rady 2002/54/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym buraka²⁷;
- dyrektywa Rady 2002/55/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym warzyw²⁸;
- dyrektywa Rady 2002/56/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu sadziankami ziemniaków²⁹;
- dyrektywa Rady 2002/57/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin oleistych i włóknistych³⁰;
- dyrektywa Rady 2008/72/WE z dnia 15 lipca 2008 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym oraz nasadzeniowym warzyw, innym niż nasiona³¹;

²¹ Dz.U. 125 z 11.7.1966, s. 2298.

²² Dz.U. 125 z 11.7.1966, s. 2309.

²³ Dz.U. L 93 z 17.4.1968, s. 15.

²⁴ Dz.U. L 226 z 13.8.1998, s. 16.

²⁵ Dz.U. L 11 z 15.1.2000, s. 17.

²⁶ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 1.

²⁷ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 12.

²⁸ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 33.

²⁹ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 60.

³⁰ Dz.U. L 193 z 20.7.2002, s. 74.

- dyrektywa Rady 2008/90/WE z dnia 29 września 2008 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin sadowniczych oraz roślinami sadowniczymi przeznaczonymi do produkcji owoców³².

³¹ Dz.U. L 205 z 1.8.2008, s. 28.

³² Dz.U. L 267 z 8.10.2008, s. 8.